

CERVELLÓ
HIVERN 2020
NÚMERO 28

SABU LLÓ

Retalls d'història
L'AMPOLLA D'ANÍS DEL MONO

Cervemakers
ESPAI COL·LABORATIU I
DE FABRICACIÓ DIGITAL

El conte de la Sara
EL MISSATGE DE LA NATURA

La Calaixera
FA 20 ANYS QUE TENIM 20 ANYS

CONSELL EDITORIAL

PRESIDENT DE SEGLE NOU
Jaume Pons i Domènech

HA COORDINAT AQUEST NÚMERO
Carles Checa i Granja

REVISIÓ LINGÜÍSTICA
Jordi Faulí i Oller

DISSENY I MAQUETACIÓ
Jaume Pons i Domènech

HAN COL-LABORAT EN AQUEST NÚMERO

NATÀLIA ALARCÓN

ROC CHECA

SALVADOR DURAN

FERMÍN FERNÁNDEZ

SARA GENOVART

JOAN CARLES GIL

ANTONI MONFORTE

ROSA MONFORTE

GEMMA NOGUEROLES

ADRIÀ PASQUAL

M. DOLORS ROIG

MONTSERRAT ROIG

TRINI SOLÉ

FOTO PORTADA:
Jaume Pons

EDITA:
SEGLE NOU
Santa Anna, 1 l'Ateneu
08758 Cervelló
artipons@gmail.com

IMPRIMEIX:
ARCO
cardedeu@graficasarco.es
Carretera Dorrius, 48
08440 Cardedeu

SAULÓ núm 28 (IX any) Hivern 2020
S'autoritza la reproducció de treballs d'aquesta publicació sempre que se'namenti la procedència.

© dels textos i les il·lustracions:
els autors corresponents.

Tiratge: 250 exemplars.

La revista SAULÓ i Segle Nou no es fan necessàriament responsables de totes les opinions expressades pels seus col·laboradors.

DISTRIBUCIÓ GRATUÏTA
Diposit Legal B-23.175-2011

Per Trini Solé

El dia 30 de setembre de 2017 a Montserrat, hi va haver una gran festa: el reverendíssim Pare Abat Josep M. Solé i Canals va beneir el Projecte Solidari **Drac Artcai**.

Que és el Projecte Solidari Drac Artcai ?

És un Projecte Solidari infantil destinat a fer feliços els nens malalts hospitalitzats, i tots els nens i nenes del món.

Qui és el Drac Artcai?

És un Drac que neix a Catalunya, i és un Drac pintor, té una cua que és un pinzell, i per on passa pinta tot el més emblemàtic de cada lloc. Aquest és l'inici del conte, i és que el **Drac Artcai** també té el seu conte.

Quina missió té el Drac Artcai?

Visitar als nens i nenes malalts hospitalitzats i fer-los molt feliços, regalant els seus contes que han estat apadrinats per particulars, empreses, institucions, clubs, etc., els quals dediquen amb molt d'afecte els seus contes apadrinats.

Si veiéssiu la cara dels nens i nenes malalts quan el **Drac Artcai** els abraça i els regala els contes, és molt impressionant...!!!

“ Les il·lusions també donen vida “
Però ara són temps difícils: de tots és sabut que la Covid -19 ha transformat les nostres vides, però el Projecte Solidari **Drac Artcai** no s'atura.

És un gran projecte 5 estrelles :
EL SOLIDARI+ EL CULTURAL+EL SOCIAL+L'ESPORTIU+L'ARTÍSTIC.

Sabeu quin és l'únic esport que pot practicar un nen o nena quan estan hospitalitzats, si la salut els ho permet? Es ESCACS.

Despertar la curiositat pels escacs en els nens i nenes és tasca de tots. Els beneficia molt en l'àmbit educatiu i personal.

“L'afecte i somriure d'un nen no té preu “

Quan un nen somriu brilla una estrella en el cel...!!!

Continuarà...

Una moda efímera?

Per Jaume Pons i Domènech

Tanquem un any que ha estat un mal somni, un “*annus horribilis*” com dirien els clàssics o els pedants (depèn del context). Jo el qualifico amb una expressió més nostrada: un any en el qual hem estat deu mesos duent merda a l'espardenya. Un any, a qui tancarem la porta amb pany i forrellat però que no hem d'oblidar; un any que haurà de servir per reflexionar l'incert futur de la nostra espècie.

Els opinadors ens hem de conformar a viure l'experiència, i si n'hem sortit il·lesos, escriure-ho, si més no, per deixar constància de la ràbia i la impotència que hem sentit davant d'una pandèmia que ha penalitzat el món amb una fúria atroz, -amb més de 15.000 morts a Catalunya- encara que sigui en una modesta revista de poble.

El com, el quan, l'on i el perquè de tot aquest daltabaix que estem vivint és feina de científics: de metges, de biòlegs de físics, etc.: d'investigadors. Els sociòlegs tindran feina a cabassos intentant esbrinar i donar sentit a la conducta de la humanitat en moments de tensió. És el que en podríem dir haver fet un *stress test* a escala global. Els psicòlegs hauran de fer un esforç per apaivagar tot el dolor i desconsol que ha provocat aquesta nefasta pandèmia, que s'ha acarnissat amb l'espècie humana i particularment amb les classes menys afavorides d'aquest món tan globalitzat.

No cal recordar com de greument afectada s'ha vist l'economia de les persones. S'han destruït milers de llocs de feina. El comerç, la restauració, els petits empresaris autònoms, la indústria de l'esport i de la cultura, han sofert una violenta sacsejada de la qual serà difícil recuperar-se. Hi ha hagut períodes de temps en què quasi tota l'activitat econòmica ha estat parada, i els febles recursos que havien de venir de les administracions i governs que servirien per apaivagar una situació insostenible, en molts casos i a hores d'ara de l'any, encara no han arribat. Tot plegat un autèntic malson i un desastre per als milers de famílies que s'han vist afectades per la malaltia o per la misèria, i en molts casos, ambdues alhora. La classe política no ha contribuït gens ni mica a millorar la situació; possiblement per manca de recursos els uns, i desbordats els altres per una situació que no estava escrita als manuals. El paper que tots plegats han representat a l'auca, amb unes decisions del tot controvertides quan no contradictòries, ha deixat més d'un personatge retratat i en general ha estat força galdós.

L'experiència del confinament, i darrerament dels tocs de queda o “el seny del lladre”, ha resultat inèdita per a les generacions presents. La societat s'ha hagut d'adaptar, de grat per força, a una nova manera de relacionar-se socialment,

de compartir els espais públics, de mantenir “la distància social,” que és una distància tan poc social que no et permet d'encaixar la mà, fer-se una abraçada entre bons amics, o dos petons si s'éscau. Hem après a viure amb incertesa i amb la recança de no haver-ho fet prou bé, de no haver estat tant “bons minyons” davant els advertiments, primer, les ordres i les amenaces, després, i les contradiccions i les inoperàncies dels experts i polítics de torn, sempre. Potser hem viscut amb sentiment de culpabilitat. Potser ens ha vençut la por de veure la mort a la cantonada. Potser encara hi ha irresponsables que creient-se immunes han incomplert i tossudament incompleixen, per inconsciència, per supèrbia o per estupidesa, totes les recomanacions mèdiques i ordres sanitàries, i així posen en risc tothom amb qui indirectament es relacionen. Ha de morir més gent per adonar-nos que l'episodi que ens ha tocat viure és catastròfic? Tant de bo no oblidem la realitat que hem viscut i hàgim après una gran lliçó d'humilitat.

M'agradaria que un somriure es dibuixés a la cara del lector que hagi tingut la paciència i l'amabilitat d'arribar fins aquí. Cal desdramatitzar sigui com sigui la situació, encara que sigui per higiene mental.

La capacitat humana per veure la part positiva d'uns fets catastròfics i treure'n un rendiment, és el tret diferencial que ha permès de sobreviure l'espècie en situacions adverses o límit. De manera espontània, quasi natural i amb un temps rècord, hem incorporat a la moda de vestir i dels complements, una de les eines fonamentals per frenar la propagació de la malaltia. Les tristes i detestades mascaretes quirúrgiques dels primers mesos, s'han anat transformant en autèntiques peces de disseny; amb tota mena d'estampats, de símbols o d'elements reivindicatius per tal que el portador se senti més còmode i identificat amb una determinada idea, causa o estil de vida. D'una necessitat higiènica n'hem fet moda, i és aquí on hem vençut, car hem assimilat portar la cara tapada amb l'orgull del qui estrena una corbata o un fulard, un barret o una boina.

Tant de bo sigui aquesta una moda que passi, com totes les modes que no són capaces d'arrelar. Haurà estat una moda efímera; breu, però intensa, colpidora, fins i tot divertida; una moda que ha imposat l'art del disseny per sobre de la malaltia.

El 2020 ha estat l'any de la COVID-19, el 2021 serà el de la crisi econòmica i possiblement, el d'una incipient esperança amb una vacuna universal que desterrí la pandèmia. Malgrat tot i mentrestant: visca la imaginació i la creativitat!

CARRER TOMÀS VILLAR (Segona part)

Per M. Montserrat Roig

Tomàs Villar i Mestre, el Tomaset, com se'l coneixia popularment, fou una persona que estimava molt Cervelló. Col·laborà amb totes les entitats quan s'havia d'acompanyar amb la música, que fou una de les seves vocacions. Era un home molt culte, senzill i prudent, intentava passar desapercebut. Li agradava fumar amb pipa. Va fer molt de bé amb el seu mestratge: aglutinà una sèrie d'homes i joves per fomentar l'amor a la música i a la cultura.

El mestre Tomàs Villar dirigint les caramelles a l'antic Ateneu

Estudià piano i solfeig amb el mestre Emili Serra Mac, que fou músic i secretari de l'Ajuntament de Cer-

velló durant el període 1931-1939. Tomàs Villar aconseguí una bona formació musical amb aquest mestre i formà part d'una orquestrina que havia creat l'Emili Serra, anomenada Mak Jazz. Després de la Guerra Civil, a partir de 1940, aquesta orquestrina fou dirigida per Tomàs Villar i passà anomenar-se Villar-Jazz. Més endavant l'orquestrina s'ampliaria amb noves incorporacions musicals i aleshores prendria el nom de Capitolio Club. Continuada la direcció d'aquest grup el seu fill, Antoni Villar i Borràs.

En l'època en què es projectaven sessions de cinema mut a la sala de l'antic Ateneu, el Tomaset acompanyava cada sessió tocant el piano perquè la pel·lícula resultés més amena, compensant així la falta d'àudio.

En un programa de la Festa Major de l'any 1941, que se celebrà durant els dies 2, 3 i 4 d'agost, Tomàs Villar, amb la seva orquestrina Villar-Jazz, participà activament en molts dels actes que s'hi celebraren. Col·laborà en diferents concerts i també amb la direcció musical de l'esdeveniment líric-teatral d'aquella Festa Major.

A l'any 1942 un grup de joves dirigits per Tomàs Villar reprenen el cant de les típiques caramelles dins de la Societat Coral Diana, entitat que s'havia dissolt durant la Guerra Civil. L'any 1954 aquesta Coral s'afilià a la Federació de Cors de Clavé. Tomàs Villar

continua dirigint aquesta coral, càrrec que ocupà fins a la seva mort.

Durant tots aquests anys la Coral Diana fou una coral masculina i cantava només caramelles, ho feien planerament i amb joia. Aquestes caramelles es començaven a assajar a l'octubre per poder fer el concert per la Pasqua Florida. Els assajos tenien lloc a l'antic Ateneu¹ cada dilluns, de dos quarts de deu fins a dos quarts d'onze del vespre. La gent era responsable i assistia als assajos. Els membres de la Coral anomenaven en Tomaset, "el mestre". Era una persona molt respectada per tothom, mai no havia dit una paraula que pogués ofendre ningú. Volia fer les coses amb germanor. Quan una cançó no sortia bé, la feia repetir fins aconseguir una bona melodia. En aquella època la Coral estava formada per gent treballadora, s'acceptava tothom. La majoria d'homes del poble havien passat per la Coral, entre els anys 1940 al 1970. En època de molt d'esplendor podien arribar a 30 cantaires.

Per entrar a formar part de la Coral no es feia cap prova de selecció. El mestre acabava assignant a quina corda havien d'anar en funció de la tessitura de les seves veus. Els cantaires es distribuïen de la següent manera: tenors, segons tenors i baixos. El mestre proposava unes cançons, proposa que es debatia amb els cantaires i, arribats a un acord, s'hi donava el vist-i-plau. Les caramelles es cantaven

Concert de la Societat Coral Diana, el dia 6 de setembre de 1964, a l'antic Ateneu.

a tres veus. Durant aquesta època, el repertori tradicional era d'un vals jota, una sardana de caramelles, altres cançons populars com les Flors de Maig o Cant a la Vinya... També s'hi cantava un popurri de cançons tradicionals amb una lletra satírica.

El cant de caramelles es començava a fer la nit de Pasqua. El primer concert es feia el dissabte, a l'altra banda de l'església, davant de l'Ajuntament,² situat aquí en aquella època. El diumenge, sortint de la missa de Pasqua es feia un concert a la plaça de l'església i després es començava el recorregut pel poble.

Les caramelles es col·locaven al peu dels balcons i les persones del poble sortien, amb molta il·lusió, a escoltar el concert. Un membre del grup portava l'estendard i d'altres portaven dues cistelles, lligades al capdamunt d'una llarga vara i adornades amb cintes. Les cistelles s'acostaven fins al balcó i aleshores les persones hi deixaven dins la seva gratificació. Els cantaires portaven una barretina i una faixa. Un altre dia s'anava a cantar caramelles a les masies del poble. S'hi anava a peu.

Antigament la festa de Pasqua era una festa molt important per al poble. Durant molts anys es feia ball a la tarda a l'Ateneu. Abans de començar el ball la Societat Coral Diana cantava unes peces que acabaven amb un popurri. La sala estava plena de gom a gom.

A l'octubre de 1960, la pròpia Societat Coral Diana va retre un homenatge a Tomàs Villar. Es cantaren "L'Empordà", "Les Flors de Maig" i "L'Emigrant". Aquest homenatge es va fer a la sala de l'antic Ateneu amb un concert i, seguidament, ball. Va ser una festa molt emotiva, amb una gran assistència de públic. Joan Ponsà era el President de la Coral Diana en aquell moment.

Tomàs Villar també fou compositor. Va compondre un Vals de Caramelles i va musicar un poema de Rafael Bertran³ dedicat a Santa Maria de Cervelló: "Salutació a Santa Maria de Cervelló", cançó que es canta el 19 de setembre, dia de Santa Maria, a l'església parroquial i també el dia de l'aplec a l'església romànica.

Partitura de Tomàs Villar sobre una poesia de Rafael Bertran

El Tomaset, cada diumenge, anava a tocar l'orgue a l'església per acompanyar el Cor Parroquial que dirigia, en aquella època, el seu pare, l'Antoni Villar Poch, l'Antonet.

La Societat Coral Diana participava puntualment en festes religioses assenyalades, com eren Nadal, Pasqua i la Festa Major, cantant la missa de Ribera⁴. Es cantava a tres veus i un solista, que era Lluís Joan i Farreras. La Coral es posava dalt del cor. Algunes vegades havien cantat acompanyats d'orquestra.

Antigament en els enterraments hi anava una petita representació de la Coral, uns quants homes del poble que disposaven de temps. Cantaven la missa en cant gregorià dirigit pel seu pare i Tomàs Villar tocava l'orgue. Quan hi havia casaments no hi faltava mai acompanyant els nuvis en la seva celebració.

L'any 1964 se celebrà el 1r Centenari de la Societat Coral Diana. Va ser una època de gran esplendor de la Coral, amb una trentena de veus d'homes. Aquell any a les caramelles també hi van participar antics cantaires i es va poder formar un grup amb 60 veus. Es va fer una gran festa amb un concert i un ball als locals de l'antic Ateneu. En aquest concert es va cantar "La Maquinista" i "Els Pescadors" entre altres peces. Ambdues cançons foren compostes pel mestre Anselm Clavé. La Maquinista s'havia de cantar acompanyada d'orquestra i per aquella ocasió ho van fer acompanyats de l'orquestra Capitolio Club. La lletra de La Maquinista honora el treballador. Està plena de referències al treball ben fet, la importància de l'esforç així com al descans i a la llar. És una polca corejada. Cal destacar l'ús de sons aliens a una orquestra tradicional com són la campana o el martell sobre l'enclusa. Francesc Santacana portava el ritme amb el mall.

Degut a l'èxit que va tenir aquest concert, es va repetir per la Festa Major del mateix any. El concert es va fer amb orquestra a l'envelat, que aleshores s'ubicava a l'antic camp de futbol. Va ser un èxit tan clamorós que la gent no parava d'aplaudir. Francesc Santacana era el President de la Coral Diana en aquell moment.

Tomàs Villar fou un director que sempre col·laborà amb la Societat Coral Diana de forma altruista, mai no va rebre cap gratificació. Quan va morir, a la Coral eren només 18 cantaires. Aleshores es va decidir fer una coral mixta, que tingué una gran acollida. A la seva mort ocupà el càrrec de director el seu fill Antoni Villar i Borràs.

Hem de parlar d'una altra vocació: la fotografia. Va fer fotografia per hobby. Mai no es va sentir un professional però la gent li ho demanava. En aquella època dels anys 50-60 del segle passat, no tothom tenia màquines de retratar i la gent volia que Tomàs Villar anés a fer fotografies d'esdeveniments importants, tant a nivell familiar, com religiós, institucional... Ell anava amb la seva càmera a on es necessitava del seu servei.

Era habitual veure el Tomaset passejant pel poble amb la seva màquina de retratar penjada i si li demanaves una foto, en aquell moment te la feia. Totes les fotografies realitzades tant d'esdeveniments o particulars, dies després les exposava a la botiga del forn de pa i la gent podia escollir les que volia. Les feia sense cap compromís de compra.

A casa seva tenia el seu estudi fotogràfic. Era un despatx que hi havia dins el seu habitatge. En aquest des-

Coral Diana, any 1954. Tomàs Villar és el que no porta barretina.

patx s'hi trobava un piano, una petita biblioteca plena de llibres; sobre el piano, un bust d'un músic. Fora, a l'eixida hi tenia un petit laboratori fotogràfic per poder revelar els negatius de les fotografies i passar-los al paper. Era una cambra fosca, petita i rectangular on no hi havia cap entrada de llum per poder fer un excel·lent revelat fotogràfic.

El Tomaset, un cop acabava la feina a l'obra del pa, esmorzava i se n'anava a descansar. A la tarda es dedicava a revelar les fotografies que havia anat fent anteriorment. Les fotografies fetes pel Tomaset encara ara es mantenen intactes.

Tomàs Villar i Mestre morí relativament jove, el dia 13 de novembre de 1971, als 58 anys d'edat. Aquest mestre ha deixat una empremta molt important en el nostre poble.

La Societat Coral Diana, el dia 19 d'octubre de 2014, dins dels actes

del 150è aniversari, va voler canviar la placa del carrer Tomàs Villar per una altra amb més informació de qui fou el seu mestre. La nova placa porta la següent inscripció: "CARRER TOMÀS VILLAR. Director i Mestre. Coral Diana. 1942-1971"

1- L'antic Ateneu es trobava situat al carrer Major on actualment hi ha el Banc de Sabadell.

2- L'antic Ajuntament es trobava situat al carrer Major nº 12 (On actualment hi ha l'edifici de la Telefónica)

3- Rafael Bertran i Montserrat (Cervelló, 1924 -Barcelona, 2003), poeta, escriptor i advocat.

4- Antoni de Ribera (segle XV?-segle XVI?) Compositor i músic d'origen suposadament valencià. Va compondre, dins del Cançoner popular de Catalunya, dues misses a quatre veus.

Bibliografia:

LLURBA I RIGOL, JOSEP (2003). Petites biografies cervellonines.

LLURBA I RIGOL, JOSEP (2008). Comerços i comerciants de Cervelló.

PASCUAL I ARMENGOL, JOAQUIM (1989). Notes històriques "Societat Coral Diana"

PONSÀ I PAU, ROSINA. La Coral Diana. Sant Jordi 2013. Casal dels Avis municipal Josep Tarradellas

Arxiu històric i arxiu fotogràfic Quimet Sala Font.

Arxiu fotogràfic "Grup de Recerca de Cervelló"

Fonts Orals:

Agustí Carrera Fornons

LLorenç Castañeda Satjés

Cantada de caramelles davant la plaça de l'Església, dirigides per Tomàs Villar. Any 1959

Per l'imaginari d'en Serafí Pitarra

Per Natàlia Alarcón

Eucalyptus centenaris del jardí del Mas Pitarra
Foto: Fermín Fernández

Passejo pels voltants de l'església de Sta. Maria, just pel camí que ve de Can Sala. És un dia d'estiu del mes de setembre, un d'aquells en què la calor i un lleuger aire de ponent t'voquen a la recerca d'un dens ramatge. Així arribo als centenaris eucaliptus de la vella rectoria que generosos m'ofereixen la seva ombra. Una mica més enllà hi ha la creu de terme de l'antiga vila, a on imagino en Pitarra assegut a sobre d'aquells *graons des d'on la veia alçada*.

De sobte, em sembla escoltar el ritme del *tic tac* de les manilles d'un rellotge

que em porten cap al barri de la Ribera, situat a la ciutat de Barcelona. Tanco els ulls i allà me'l trobo, en Frederic Soler Hubert, somrient rere el taulell de la rellotgeria, herència del seu oncle. Tot just marxa el darrer client per la porta número 80 del carrer Escudellers, aliè a l'aportació que ha fet al comediògraf, que ha escollit el seu nom com a pseudònim, el que serà el més representatiu de tota la seva obra: "Serafí Pitarra". Aquest vespre hi haurà tertúlia a la rebotiga i "els rellotges han d'estar posats a l'hora" -rumia en Pitarra, tot polint una roda amb la llima més fina-. Mentre, al carrer, un vent de tardor embriaga la ciutat amb nous aires de romanticisme, plens d'esperit innovador, que provenen de les llavors del món universitari i dels moviments artístics d'un món bohemí cada vegada més actiu. És temps de Renaixença.

Superada la primera meitat del segle XIX, la creació cultural catalana es trobava en una situació molt precària. Arrossegava les fatídiques conseqüències del Decret de Nova Planta de Felip V, des del 1714, i afavoria la creació d'obres d'exaltació patriòtica amb motiu de la guerra del Marroc, pels voltants de 1859. Per aquests motius i ençà el 1850, grups de joves intel·lectuals ja havien començat a reunir-se en l'àmbit privat, amb la necessitat d'expressar certa denúncia davant els estàndards establerts per les classes benestants, i a fi i efecte de despertar tota la capacitat creadora de la cultura catalana¹.

Amb aquesta intenció, a la rebotiga d'en Soler sovint es reunien tertulians del món de l'art i la cultura, entre altres de vessant més propera a la política. Plegats van conformar la seva activitat entorn de la poesia, el cant, el

El Mas Pitarra des de can Pi. Al fons l'església romànica de Santa Maria
Foto: Fermín Fernández

Vista aèria del Mas Pitarra on s'observa l'actual estat de ruïna en que es troba
Foto: Fermín Fernández

teatre, la literatura, la pintura. Molts d'ells van trobar el seu espai creatiu en la sàtira i en la paròdia, en un moment en el qual la població, cada vegada més nombrosa, incrementava la seva demanda cultural. I així, Serafí Pitarra comença a escriure obres de teatre de caràcter més burlesc, entre elles els seus singlots poètics, fins que l'escriptor Eduard Vidal i Valenciano (1862-1898) escriu l'obra de teatre "Tal faràs, tal trobaràs" (1865). El seu èxit, ens diu el crític teatral Xavier Fàbregas, compromet Pitarra amb un teatre més seriós, que marcarà, junt amb la seva òpera còmica "L'Esquella de la Torratxa" (1864), un punt d'inflexió dins del teatre català².

Però tornem a Cervelló, sota l'eucaliptus, allà a on començava aquesta història, concretament l'any 1876. El mossèn del poble ja feia temps que rumiava! La rectoria, sota la mirada de l'església de Sant Esteve, s'havia fet vella i no tenia calés per invertir-hi. A més a més, les cames del religiós començaven a fer figa. El poble havia crescut al voltant de la carretera i per anar-hi i tornar-ne havia de caminar uns tres kilòmetres, dia rere dia. El mateix passava als seus feligresos amb l'inconvenient d'haver de creu-

ar la riera. Moltes vegades no podien passar i esperaven, ençà el 1852, la construcció d'un pont que mai arribava³.

Aquell mateix any, gràcies a la incipient industrialització de la població cervellonenca i el seu desenvolupament entorn del nucli urbà, arribà l'empenta definitiva. Sota el beneplàcit del bisbat de Barcelona, es pren la decisió de traslladar l'ofici religiós a Les Torretes de la Vella Gola, deixant enrere l'antiga església. Però, la rec-

toria no és fins a l'any 1880 que el mossèn, Pere Llopart Batlle, la ven a en Frederic Soler⁴. I vet aquí que ja tenim al nostre Serafí Pitarra com a patrimoni cultural de la nostra història més propera.

En Soler va fer diverses reformes estructurals per a convertir l'antiga rectoria en Mas Pitarra, un preciós mas d'estil modernista, del que encara - i no per gaire temps més- podem gaudir. Elements com el bonic trenca-dís que envolta la torreta i les restes

Finestres d'arcs rebaixats i columnes amb capitells d'estil jònic
Foto: Fermín Fernández

Façana on s'aprecia la barana de ferro forjat i la torre de l'aigua
Foto: Fermín Fernández

d'alguna meravella de barana de ferro forjat són, entre altres peces de ceràmica, reminiscència d'un passat lamentablement descuidat.

Deien els que el coneixien que Pitarra era un escriptor romàntic i alhora ple d'escèpticisme, i que el seu carisma generava un fort magnetisme. De manera que la seva obsessió per al teatre es veia nodrida per escriptors, pintors, actors, músics, sense haver de sortir de casa. Cita David Domènech a "Les nits de Pitarra", que el seu amic, el dramaturg Conrad Roure afirmava que "no freqüentava cap cafè ni casino, ni assistia a més funcions que a les escèniques, dramàtiques o líriques"⁵. Imagino, doncs, les habilitats d'amfitrió d'en Pitarra, el valor cultural de les trobades a l'antiga rectoria i la vàlua de les persones que van participar en la seva activitat artística i social. Les tertúlies en el vell emplaçament, a l'entorn dels nous elements arquitectònics i la decoració modernista, van fer de "Mas Pitarra" un dels elements principals de la nostra memòria, pel seu valor artístic, simbòlic i identitari.

Recollint el seu legat, l'any passat, La Calaixera infantil va fer un acte amb motiu del 180 aniversari del seu naixement⁶. I és que amb *La mosca al nas* us diré que hi ha molt per veure i escriure d'en Pitarra i la seva obra. Però s'ha fet tard i ja vaig de camí cap a casa. Tot just passant pel Mas de

Can Pi, entre el cant dels ocells i la remor de les fulles, em sembla escoltar:

"Tenia cinc anys
i, pels viaranys,
com la perdueta,
de l'alba a la nit
corria amb delit.
Més maca pobreta!
El rostre, preciós:
or el cabell ros,
la pell setinada;
les dents, pinyonets;
els ulls, estelets;
de tots estimada."^{7,8}

És cert que no és fàcil despendre's del seu magnetisme.

Detall de torre de l'aigua amb la cúpula de trencadis.
Foto: Fermín Fernández

Notes

1- Josep Llorba i Rigol. Pitarra i la seva època (1839-1895). Publicació Secció Local de ERC. Cervelló, novembre 1995

2- Pròleg de Xavier Albertí a l'edició dels 'Singlots poètics' de Serafi Pitarra (PDF).pdf <<<https://www.tnc.cat/ca/serafi-pitarra-singlots-poetics-vol-ii>>> (en línia) [Data consulta .10.2020. hs]

3- Josep Llorba i Rigol. Ponts i camins de la riera de Cervelló

4- Josep Llorba i Rigol. Serafi Pitarra i la Rectoria de Cervelló. <<<http://margesivinyes.blogspot.com/search?updated-max=2015-12-16T11:10:00-08:00&max-results=10&start=30&by-date=false>>> (en línia) [Data consulta 17.10.2020. hs]

5 -David Domènech. Les nits de Pitarra. Aproximació a la Rebotiga de Frederic Soler (1863-1871). pàg. 119.

6- Salvador Durán y Marga Carbonell. La Mosca al Nas. Comèdica en un acte i en vers. Original de Frederich Soler i Hubert "Pitarra".

7- Lletre La Literatrura Catalana a Internet. Noms propis. Frederic Soler "Pitarra". UOC <<<https://lletre.uoc.edu/ca/autor/frederic-soler-pitarra/tast-de-textos>>> (en línia) [Data consulta 16.10.2020. 16:45hs]

8- Frederic Soler (Pitarra) - La Pubilleta. Youtube. Poema recitat per David Espunya. <<<https://youtu.be/TC-xb-6mvPI>>> (en línia) [Data consulta 16.10.2020. 17hs]

tallers
Miquel
Sala

Carrer Major 145 / 08758 Cervelló
Tel. 93 660 00 83
info@tallersmiquelsala.cat

Espai col·laboratiu i fabricació digital

Per Joan Carles Gil

El juliol del 2018 ens vàrem trobar per primera vegada, un grup de veïnes i veïns de Cervelló, per tal de posar en comú les necessitats socials del nostre poble envers les noves tecnologies i els moviments col·laboratius que estan sorgint en altres poblacions properes.

D'aquesta inquietud va sorgir Cerve-makers, una associació que vol fomentar la participació ciutadana i que es basa en els principis de la innovació social i col·laborativa.

La idea està inspirada en el moviment Maker, basat en el "do it yourself" (fer-se les coses un mateix). Això pot sonar molt individualista, però aquest moviment hi afegeix el "do it with others" (fer les coses amb altres): és un espai de trobada i aprenentatge horitzontal. A l'ADN del moviment maker hi ha la col·laboració, encara que sigui a distància. El contacte amb el territori també és una característica pròpia dels makers. Identifiquen necessitats properes i les intenten solucionar.

L'objectiu es facilitar l'accés al coneixement a través de la divulgació de la tecnologia, la ciència de la fabricació digital i l'aprenentatge mitjançant l'experimentació. Les activitats van dirigitades a tota la població sense fer distincions de edat, gènere, ètnia o estatus social.

En aquest sentit, en els 2 anys de vida de l'associació s'han realitzat diversos tallers i xerrades sobre temes tecnològics, fabricació digital, energies renovables, economia circular i obsolescència programada, entre d'altres.

Però l'actuació que ha tingut més ressò i de la qual n'estem més orgullosos, es la acció col·laborativa que es va dur a terme durant la primera onada de la pandèmia. De manera altruista més de 15 makers de Cervelló i els voltants van imprimir 350 viseres de protecció que es van entregar a diversos centres de salut, des de farmàcies i residències de Cervelló fins a l'Hospital de Bellvitge. També es van imprimir tubs per a respiradors, que es van enviar a l'Hospital de la Vall d'Hebron.

I cap al final del primer confinament, en una acció promoguda pels Encaputxats diabòlics i amb la col·laboració de les Cosidores de Cervelló, es van imprimir centenars de "salvaorelles" que es van repartir a tota la població de Cervelló.

Infermeres del Hospital de Sant Boi amb viseres impreses per Cerve-makers

Darrerament hem fet una fèrula impresa en 3D per facilitar els entrenaments després d'una lesió d'una de les esportistes d'elit que tenim a Cervelló (l'Anna Borràs). Hem imprès adaptadors per als mànecs de les portes de l'institut perquè les puguin obrir amb el colze. I moltes més coses

En els darrers mesos estem treballant en un projecte subvencionat per la UPC per a la recollida d'imatges d'afecions a la pell produïdes pel Covid-19. L'objectiu és facilitar la recollida massiva i anònima d'imatges per part dels equips mèdics que estan investigant en aquesta línia.

També hem posat en marxa, amb l'ajuda del Grup de Recerca, un servidor amb capacitat per hostatjar les webs de totes les associacions del poble que així ho vulguin. Només ens han d'enviar un email i els obrirem un espai perquè puguin tenir la seva web.

Aprofitem també aquestes línies per oferir, com hem fet sempre, la nostra col·laboració en qualsevol iniciativa de les associacions de Cervelló.

Com a gran novetat i gràcies a la col·laboració de l'Ajuntament de Cervelló, properament inaugurarem un espai Maker situat a La Masia. Allà, tothom que ho vulgui podrà utilitzar diverses màquines de fabricació digital, com ara impressora 3D, brodatora digital, plotter de tall, planxa tèxtil, plotter de paper en gran format i fresadora.

Volem que tot el poble en pugui gaudir i que les facin servir per fer realitat les seves idees o simplement per imprimir aquella peça de l'aspirador que se'ls ha trencat.

En resum, ensenyar i aprendre uns dels altres, compartir idees i col·laborar entre tots.

Reactivant la cultura

Per Roc Checa

Fotograma de la pel·lícula WALL-E

Poc a poc torna a despertar-se la vida cultural del poble. El Festival d'Estiu va donar el tret de sortida i el primer cap de setmana d'octubre va ser el torn de la **3ra edició del Festival de Cinema Natura de Cervelló**.

En aquesta edició s'han pres totes les mesures possibles contra la Covid-19, amb registres, control de temperatura a l'entrada, distància de seguretat a les butaques, sortides organitzades, votacions a mà alçada i mascaretes. Aquestes mesures han garantit la salut dels 231 assistents del festival.

Enguany hem gaudit de la projecció de tres pel·lícules de primeríssim nivell: El laberinto del fauno, WALL-E i The Life Aquatic. Guillermo del Toro, Pixar i Wes Anderson ens han fet descobrir la seva visió per l'amor a la naturalesa i el respecte al medi ambient.

Una selecció de 9 curts internacionals (The grand oasis, La plastikería, Abuelo fuego, Oxitocity, 7 hectares back, Iceberg nations, Hands on glass, Pet man i Bayandalai – Lord of the taiga), quatre curts de Cervelló (El lado salvaje de Cervelló, Duelo en Rocas Rojas, La vida de los mochuelos i Iris) i tres Mòbil Films (Carrerada, camí ral o camí ramader, Viu natura i Cuidant el passat) han competit en les diferents categories del festival.

El jurat format per la Montse Argengou, en Joan Carles Gil, la Sandra Formatger i en Ferran Molinas va escollir el curt **Bayandalai – Lord of the taiga** dirigit per Aner Etxebarria com a guanyador del premi del jurat. Un curtmetratge basc filmat a Mongòlia sobre el dia a dia d'una família ramadera.

El públic va premiar **Abuelo fuego** dirigit Alfonso o'Donell com a mi-

llor curtmetratge internacional. Un curtmetratge sobre Perú on parla dels elements de la natura i les seves tradicions.

El premi al millor Mòbil Film el va guanyar **Cuidant el passat** de Marta Gonzalez i Manel Tantull. En el curt es podia veure l'extraordinària feina que fa la entitat Gaudim per recupe- rar les cabanes de pedra seca.

El premi al millor Curt de Cervelló va ser per **El lado salvaje de Cervelló** d'Iván Villarejo, on vam descobrir animals que molt pocs hem vist al poble, però que gràcies als recursos i a la paciència del director els vam poder gaudir en pantalla gran.

Aquest any el reconeixement va ser a la **fundació CRAM** pels seus quasi 30 anys d'esforç en la protecció dels animals marins. Va recollir el premi la directora de la fundació Elsa Jimenez.

Una setmana després del **Festival de Cinema Natura de Cervelló** es va celebrar el Festival Internacional de Cinema Fantàstic de Catalunya a Sitges i una setmana més tard el Filmets Badalona Film Festival. La cultura torna a reviure amb l'ajuda de tots. Perquè si no hi ha públic, no hi ha cultura.

Història del teatre a Cervelló 2a part Capítol 6

Per Antoni Monforte

El dia 23 de setembre de 1917 va tornar l'activitat teatral a l'Ateneu. Amb direcció de Salvador Muntaner, que seria a partir d'ara el director oficial del grup de teatre durant els pròxims 12 anys.

L'obra escollida fou *La Falç* d'en Frederic Soler Pitarra, escrita juntament amb Francesc Pelay Briz. Aquesta obra era la tercera vegada que es representava a Cervelló; ja s'havia vist el 1906 per Nadal i l'abril del 1907. L'actriu convidada aquest cop fou Carme Llorens.

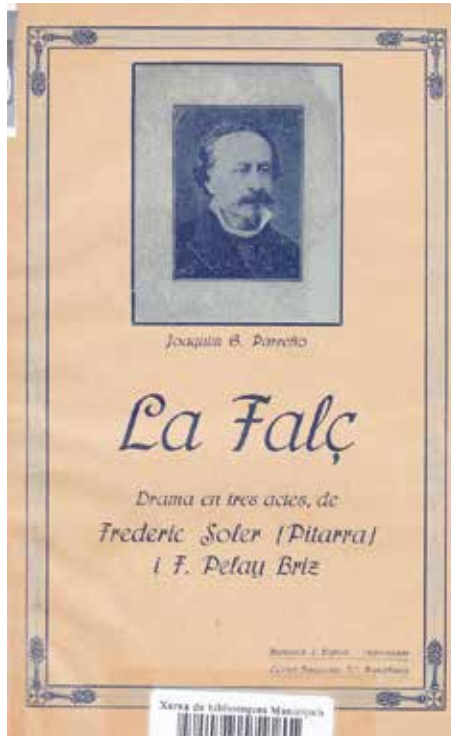
En aquestes pàgines podeu veure la portada de l'obra amb la fotografia d'en Joaquim G. Parreño, celebrat actor que va estrenar moltes de les obres d'en Pitarra.

Repartiment:

Dolors Carme Llorenç
El Marquès Francesc Julià
Joan Salvador Muntaner
Roc Francesc Seijo
Andreu Esteve Alemany
Don Lluís Josep Riba
Don Climent Antoni Seijo
Sisó Amadeu Joan
Eudald Antoni Albertí
El Vailet Àngel Flo
Un Mosso Fidel Giberga

Aquesta obra té l'acció en una rica masia de Catalunya, en el regnat de Felip IV, uns anys després de la revolució dels segadors de 1640. Per acabar, representaren el sànet en un acte, *Sistema Munyon*, interpretat per Carme Llorenç, Francesc Julià, Josep Riba, Fidel Giberga, Àngel Flo i Josep Castells.

Cal destacar la incorporació en el grup d'Amadeu Joan i el petit Àngel Flo.

El dia 8 de desembre de 1917, Festa de la Puríssima, hi va haver una funció extraordinària a benefici de la Comissió Local de la Creu Roja amb la col·laboració del notable baix Canut Sàbat, cantant del Gran Teatre del

Liceu de Barcelona i fill de Cervelló. També cal destacar el debut al piano de l'Ateneu d'Emili Serra, ambientant la tarda amb unes peces al teclat.

Representació del drama en tres actes del general Ginestà titulat *Les Oreñetes*.

Repartiment:

Jordi Francesc Julià
Quirzet Francesc Seijo
Esparver Salvador Muntané
Let Josep Riba
Jan Antoni Seijo
Genís Fidel Giberga
Pau Esteve Alemany
Quico Anton Albertí
Carter Josep Castells

La direcció va ser a càrrec de Salvador Muntané, tal com s'ha esmentat anteriorment.

En el descans i acompanyat al piano per Emili Serra, el baix Canut Sàbat va cantar les peces següents:

-Ària de l'òpera *La Sonambula* de Bellini

-Ària de la *Juive* de Halevy

-Recitatiu, ària i cabaletta d'Ernani de Giuseppe Verdi

Per acabar, el divertit sàinet *L'últim anglès* pels senyors Alemany, Julià, Riba, Seijo, Satjés, Giberga, Albertí, Muntané i Flo.

El Nadal de 1917 es va fer un homenatge al gran dramaturg Ignasi Iglésies. Amb la direcció de Salvador Muntané i la col·laboració de l'actriu Carme Llorens es va posar en escena el drama en tres actes de l'homenatjat *El cor del poble*.

Repartiment:

Madrona **Carme Llorens**

Passarell **Salvador Muntané**

Fidel **Esteve Alemany**

Boira **Francesc Julià**

Don Albert **Francesc Seijo**

Xic **Josep Riba**

Finalitzava la vetllada amb el sàinet *Troneres* amb el repartiment següent:

Lluïsa **Carme Llorens**

Bernat **Fidel Giberga**

Worck **Francesc Seijo**

Esteve **Salvador Muntané**

Carles **Antoni Seijo**

Serafí **Josep Riba**

Jaumet **Àngel Flo**

Es va convidar el dramaturg Ignasi Iglésies perquè assistís a aquesta funció d'homenatge, però va declinar la invitació perquè era el dia de Nadal.

En els entreactes Emili Serra obsequiava el públic amb diverses peces al piano.

Emili Serra Mac era el nou secretari de l'Ajuntament des d'un any abans. Persona polifacètica, a part del càrrec de secretari, tocava el piano. Fou director de la Coral Diana. De mica en mica anirem coneixent les seves activitats artístiques. Fou el fundador de la primera orquestra que va tenir Cer-

velló, l'orquestrina Mac Jazz. Va tenir la santa paciència d'ensenyar nocions de solfeig a uns treballadors del Forn del vidre i coneixerem en el proper número del Sauló el seu debut com a actor en el grup de teatre de l'Ateneu.

El personatge

Canut Sàbat

Josep Sàbat i Ribes i Maria Guitart Vendrell, fills de Vallirana, es varen casar a l'Església de Sant Agustí del carrer Hospital de Barcelona. Un cop casats, fixaren la seva residència a Cervelló. Allí naixeria el 5 de novembre de 1893 el seu fill, Canut, reconegut cantant d'òpera de fama internacional.

Li posaren el nom de Canut perquè era el nom del germà del seu pare, que li va fer de padrí. Aquest oncle també vivia a Cervelló i treballava de picapedrer. El 1901 el seu pare, que era vidrier, va participar en la comissió per crear un primer grup de teatre a Cervelló, intent que es va dur a terme de

manera positiva, tot i que ell va actuar una sola vegada.

Canut Sàbat comença a estudiar cant a Barcelona als 16 anys, amb el mestre Joaquim Vidal Nonell, i a partir del 1912 amb el mestre Blanc. El 1915, amb 22 anys, debuta amb l'òpera de Donizetti *La Favorita* en el teatre Bosch de Barcelona i també canta a *La Gioconda* de Ponchielli al Liceu. El 1917 actua a l'Ateneu de Cervelló i l'any següent marxa a Itàlia i canta amb èxit als teatres de l'òpera de Nàpols, Bolonya, Gènova, Roma i Milà.

Més tard, hi tornarà

El 1924 torna a Barcelona i canta al *Lohengrin* de Wagner al Teatre Tivoli, juntament amb el tenor Emili Vendrell, Concepció Callao, Ricard Fuster, Conchita Coromines i amb direcció d'Antoni Capdevila. La varen cantar en català gràcies a la traducció de Joaquim Pena. Francesc Viñas, gran tenor wagnerià, ja retirat de l'escena, va assistir-hi. Aquest tenor és el que dona nom al concurs internacional de cant que es fa a Barcelona pel mes de gener i que enguany arribarà a la 58a edició.

El 1926 Canut Sàbat canta al teatre San Carlo de Nàpols el personatge de Hunding de la *Walkyria* de Wagner en italià. Entre els anys 1925 i 1927 va cantar a l'Òpera de Roma les òperes següents: *Andrea Chenier*, *Carmen*, *Don Carlos*, *Iris*, *La Bohème*, *La Cena delle Beffe*, *La Gioconda*, *La Walkyria*, *Otello*, *Rigoletto* i *Turandot*. Precisament aquesta darrera obra fou la primera representació d'aquesta òpera a Roma, ja que s'havia estrenat a Milà el mateix any. El 1929 debuta al teatre de l'Scala de Milà amb l'òpera *La Forza del Destino* de Giuseppe Verdi, fent el paper del frare Melitón junt amb el tenor Aureliano Pertile, amb qui tenia una gran amistat. També era molt amic del gran tenor Josep Palet de Martorell. A l'Scala hi va cantar vuit temporades.

Canut Sàbat, fotografia extreta d'un programa de mà del Teatre Colón de Buenos Aires

Més tard, el 1930, se'n va a fer les amèriques amb la Gran Companyia Lírica i canta al Teatre Colón de Buenos Aires *L'Elisir D'Amore* fent el paper del doctor Dulcamara al costat de Tito Schipa. També canta a l'Òpera de San Paolo, on es troba amb els germans Flo, també fills de Cervelló i acaben la gira americana al teatre Metropolitan de Nova York. En aquesta Companyia Lírica hi trobem els noms de Tito Schipa, Clàudia Muzio, Feodor Chaliapine, Gilda Dalla Rizza, Giacomo Lauri Volpi, George Thill, Carlos Galeffi, Benvenuto Franci, Angelo Questa, Maria Llàcer, Tancredi Pasero, Maria Castagna. Tots eren primeres figures de la lírica d'aquella època.

Per la Festa Major de Granollers del 1932 tota la companyia del Gran Teatre del Liceu de Barcelona amb l'orquestra i el cor representen en el Teatre de la Unión Liberal d'aquesta ciutat l'òpera *Aida* de Giuseppe Verdi amb Hipòlit Lázaro, Concepció Callao, Josefina Blanch, Ricard Fuster i Canut Sàbat i amb la direcció de Josep Sabater. El 1931 per la Festa Major d'Olesa de Montserrat van repetir la sortida del Liceu però aquesta vegada amb l'òpera *Rigoletto*.

Després de la Guerra Civil espanyola, la temporada 1939-1940, canta al Liceu *Aida* de Verdi, *La Bohème* i *Madama Butterfly* de Puccini i *Tristany i Isolda* de Wagner. La temporada 1940-1941 canta *Rigoletto* de Verdi,

repeteix *Butterfly* i participa l'11 de gener del 1941 en *Les Noces de Figaro* commemoratives dels 150 anys de la mort de Mozart en el paper d'Antonio, el jardiner.

Al final dels anys 40 i a principis dels 50 participa a les temporades del Liceu en papers secundaris. El 1957 va participar en l'homenatge que Barcelona va dedicar al baríton Marcos Redondo.

A la ciutat de Maó per celebrar els 150 anys del Teatre Principal varen programar la funció de *Rigoletto* l'hivern del 1960. Canut Sàbat hi tenia el paper d'Sparafucille, que no va poder fer perquè es va posar malalt. Fou substituït per un jove baix de l'orfeó que amb 21 anys va debutar amb aquesta òpera, era Antoni Borràs, que a partir d'aquella funció va estar cantant al Liceu durant 28 anys seguits.

A Cervelló va tornar per la Festa Major del 1960 i va participar en la sarsuela del mestre Panella *Don Gil de Alcalá*, fent el paper de Carrasquilla. Llavors ja tenia 66 anys. Un cop retirat es va dedicar a l'ensenyança, entre els seus alumnes destaca Vicenç Esteve Corbacho.

Canut Sàbat, quan no estava de gira vivia a Badalona, però després de la Guerra Civil es va traslladar a Barcelona, ciutat on moriria el 1973 als 80 anys. No va fer cap enregistrament discogràfic.

A Cervelló, Cal Canut era el número 54 del carrer Joaquim Mensa, on actualment hi ha una casa d'obra nova que no té res a veure amb la casa que hi havia antigament.

Fonts documentals:

- Patrimoni musical català
- Instituto Español de Musicología, Anuario musical vol. 57, pag. 8
- Jaume Radigales - Mozart a Barcelona
- Teatro dell'Opera di Roma archivio storico
- Diari de Barcelona, 13 de juliol 1924
- Noticiero Universal, 1957
- Revista Musical Catalana n° 250
- Arxiu parroquial de Cervelló
- Grup de Recerca

LA CALAIXERA

FA VINT ANYS QUE TENIM 20 ANYS

Per Salvador Duran
La Calaixera

Ara a les postraries d'aquest any incert, insegur i convuls, volem recordar que un 18 de juliol de fa només quaranta anys, el 1980, La Calaixera va obrir el seu primer calaix!

Una Calaixera que un dia algú de nosaltres va trobar en un racó de les golfes, polsosa i mig amagada entre capses d'ampolles de cava buides, pots de pintura, fustes velles i portes d'un vell armari. Plena d'il·lusions i projectes -molts d'ells realitzats- i d'altres que tard o d'hora farem realitat.

En tots aquests anys hem obert molts calaixos, uns de més petits, altres de molt grans, però tots oberts amb la mateixa il·lusió, per explicar les nostres històries.

Històries, historietes. Historietes de tres senyores prenent el te, d'una minyona papisota, d'un tartan i una estreta de l'eixample, de senyores de fer feina, de revetlles als terrats, de postguerra, de nobles francesos i servents espanyols, d'estraperlo i doble moral, d'un rei de Catalunya, de comerciants venecians!

Historietes de cinc germanes i les seves misèries, de vedettes decadents..., de plomes i més plomes, d'infermeres i una mort digna, d'unes

alegres casades, de testaments canviants, de catalans romans i romans catalans, de vídues amb el seu dol, d'un dependent molt especial, d'una mare egoista, autoritària i absorbent, i de petits musicals.

Historietes de faraons i generals, de "gente bien", d'un malalt imaginari, de guerres entre germans, de 12 homes desconcertats, de petits burgesos ridiculitzats, de misteris i robatoris, de bruixes embruixades, de venjances increïbles, de cupletistes passades de moda, de la pluja en els terrats, de follets i fades, de capitans duplicats, de mosques al nas i de secrets de família d'una família amb molts secrets.

Fins i tot historietes de sentir i viure amb el rock al cor!

Tot això i molt més som La Calaixera.

Som una gran família. Una família com totes: amb alegries, conflictes, alts i baixos, anades i vingudes, amb

diferents maneres de pensar, viure, i d'entendre el mon, però en definitiva gent que ens apreciem i estimem, i que portem el "cuquet" del teatre al cor.

L'actual situació sanitària en la que ens trobem fa impossible que es puguin dur a terme, aquest any, tot el seguit d'actes previstos per la celebració d'aquest 40è aniversari, però podeu tenir per ben segur que el proper 2021 no deixarem de celebrar el 40è+1 aniversari de La Calaixera, amb tota la nostra il·lusió, força i energia.

I per últim volem agrair especialment totes les persones que durant tots aquests anys ens heu donat suport, heu estat fidels seguidors dels nostres muntatges, i que feu possible amb la vostra presència que tingui sentit tota la feina que fem. Sou un públic extraordinari.

Gracies Cervelló!

L'ampolla d'ANÍS DEL MONO

Per M. Dolors Roig

L'ampolla d'Anís del Mono celebra enguany el 150è aniversari de la seva creació. Per aquest motiu el Museu de Badalona ha realitzat una exposició a principis d'any. Els propietaris de la marca foren els germans badalonins Vicenç i Josep Bosch i Grau; el primer era notari, (mai va exercir la seva professió) i el segon advocat. Al 1865 es van associar per constituir una empresa destinada a la fabricació de licors, i crearen deu o quinze licors diferents a la seva ciutat. D'aquest treball neix el licor anisat Anís del Mono a l'any 1870, i com que va ser un licor que va tenir molt d'èxit, els germans Bosch es van dedicar exclusivament a aquest producte, que primer va ser venut a granel i després envasat dins d'ampolla. L'anís es consumia per plaer però al mateix temps tenia uns efectes digestius que avui dia s'han comprovat científicament. És un producte que s'ha incorporat a la gastronomia i a la pastisseria.

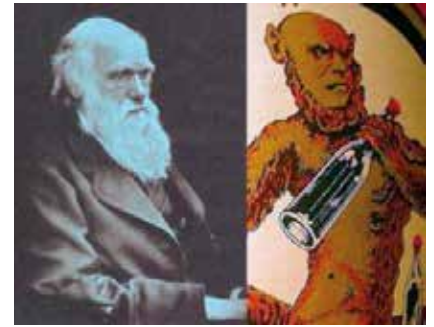
Vicenç Bosch va fer un viatge a París, i tot passejant per la ciutat va cercar un regal per a la seva esposa. Era un flascó de perfum diamantat, és a dir, de vidre tallat, amb un relleu romboïdal. va ser la Plaça Vendôme on va comprar aquest flascó. Allà hi havia les perfumeries de luxe de París. En aquella època no existien marques, com ara; es comprava el flascó i s'introduïa a dins el perfum. Va ser tal la fascinació de Bosch pel disseny d'aquell vidre, que va decidir demanar els drets al perfumista. A l'any 1902 és registrada l'ampolla com a disseny industrial. Bosch ja tenia el prototip de l'ampolla, solament li mancava

l'etiqueta de la marca, com s'explicarà després

Així va començar la història d'un anís i una ampolla cubista: l'èxit va venir donat pel licor i per la pròpia ampolla. En ser l'anís de color blanc i l'ampolla diamantada, es projecta la llum sobre el blanc, i no és d'estranyar, segons crítics d'art, que inspirés molts artistes per realitzar les seves obres, tals com Picasso, que al 1903, ja fa un quadre titulat "Bodegón con Anís del Mono" i va tornar sobre el mateix tema, fent tres obres més en anys posteriors. Juan Gris va fer "La botella de Anís" el 1914, quadre que es pot veure al Museu Nacional Centre d'Art Reina Sofia: és un collage que envia un doble missatge als pares del Cubisme (Picasso, Braque i Gris) i a les ciutats de Badalona, París i Madrid. El mexicà Diego Rivera, el 1907, va emprar aquest motiu en el seu quadre i en altres ocasions. Dalí, el 1956, pinta "Natura morta amb ampolla d'anís", i Gironella, pintor mexicà modern, d'ascendència catalana, va fer aparèixer el singular envàs en les seves obres.

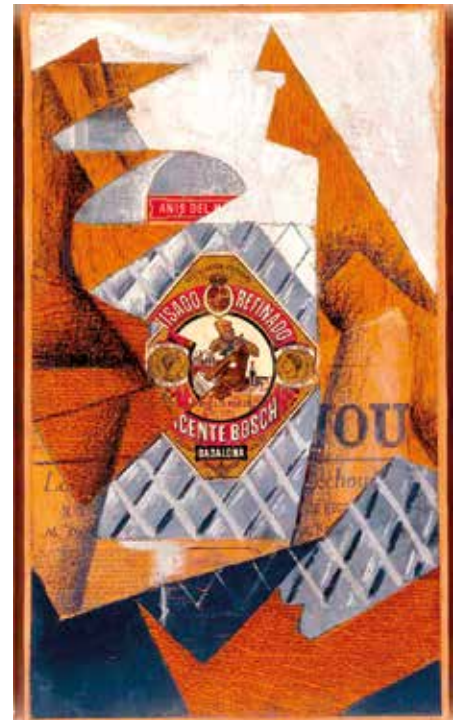
Com a curiositat, podem dir, que l'ampolla al tenir aquest disseny diamantat, va començar a fer-se servir d'instrument de percussió durant les festes de Nadal, fent d'acompanyament a les nades. L'ampolla en ser rascada per un objecte metàl·lic com pot ser una cullera, una clau, etc, produeix un so per la vibració del seu propi cos.

Segons testimoni oral, aquesta ampolla a inicis dels anys quaranta del segle passat es va fabricar a la Fàbrica Mensa del nostre poble, que en tenia

Darwin i mono. Biodiversitat Humana. UB Biologia. 2020

l'exclusiva, fins i tot quan va passar a ser de la *Unión Vidriera de España*, fàbrica núm 9. La Mensa tenia un motlle específic per fer aquesta ampolla. Allò era artesania pura. L'empresa d'Anís del Mono exigia al seu proveïdor que totes les ampolles fossin matemàticament iguals; això comportava que pesessin el mateix i que el coll tingués la mateixa galga o mida, la qual cosa complia tècnicament la Fàbrica Mensa.

La botella de Anís. 1914. Juan Gris. Collage. MNCARS. Historia-arte.com

La passió per l'art per part de Vicenç Bosch el va portar a organitzar un concurs de cartells publicitaris per a la marca. Era l'any 1897, època en què la difusió dels productes era a través de cartells, que es col·locaven als murs de les grans ciutats. A Barcelona n'hi

havia molts. El propietari va actuar d'únic jurat. L'exposició va tenir lloc a la sala Parés de Barcelona a l'any 1898. Es presentaren 162 projectes de cartells. El primer premi fou per al modernista Ramon Casas, amb el seu disseny La Manola, una dona vestida amb "mantilla" que porta un mono agafat de la mà. Li va posar per títol: "Mono y mona". El segon premi va ser per a Alexandre de Riquer i el tercer per a Roig i Valentí. Ramon Casas es va endur dos premis més per dos cartells que també havia presentat: "Con una falda de percal planchá" i "Dios los cria y ellos se juntan". Al 1913 es col·loca a la Puerta del Sol de Madrid el primer cartell lluminós d'Espanya amb la propaganda d'Anís del Mono, i poc després se'n posa un altre a la plaça Catalunya de Barcelona. Aquestes campanyes publicitàries, moltes d'elles pioneres a la seva època, van aconseguir que aquest licor traspasés fronteres i fos conegut arreu del món. Encara avui podem veure una còpia del cartell de Ramon Casas, *Mono y Mona*, realitzat en vidre tintat al foc a la façana modernista del carrer Roger de LLúria, 85 cantonada amb el carrer València, de l'Eixample de Barcelona; un comerç que a l'any 1898 va obrir com a torrador de cafè i fàbrica de neules, i que actualment s'ha convertit en un establiment de gastronomia de luxe.

Tanmateix, el reclam més visible de la marca és l'etiqueta en forma romboïdal, on la figura principal que es troba al centre és un primat hominoïdeu, amb la cara de Charles Darwin, que porta un pergami a la mà, amb una inscripció que diu: "ES EL MEJOR LA CIENCIA LO DIJO Y YO NO MIENTO". Es crearen dues etiquetes iguals, però cadascuna d'un color diferent per distingir el sabor de l'anís: la vermella destinada a l'anís dolç i l'etiqueta de color verd per, a l'anís sec.

Per fer l'etiqueta, Vicenç Bosch va encarregar a un il·lustrador tres projectes d'una sèrie d'animals: un fou un toro, l'altre una àguila i l'altre un mono. El senyor Bosch va triar el mono. Hi ha hagut molts comentaris sobre aquesta etiqueta. S'ha dit que el

nom de la marca es pren perquè en un dels vaixells de la família Bosch, que tenia negocis a Amèrica, va arribar un mico que va adoptar com a mascota a la fàbrica de Badalona, i que va tenir tan ressò popular, que la gent li deien la fàbrica del mono. D'altra banda en aquella època com que encara hi havia un gran índex d'analfabetisme, la manera més ràpida d'identificar un producte era a través d'imatges d'animals. Com exemple tenim el lleixiu Conejo, i ja entrat el segle XX el paper higiènic El Elefante o les pastes Gallo.

Mono y mona. 1898. Ramon Casas. Cartell. MNAC.

Però també s'ha parlat d'una connotació publicitària, que és la manera que ha suscitat més controvèrsia: Bosch, empresari de renom, va aprofitar el clima de polèmica que van provocar les teories evolucionistes de Charles Darwin per mostrar que la seva marca era la més evolucionada. El científic Charles Darwin (1809–1882) el 24 de novembre de 1859 publicà a Londres la seva obra cabdal "The origin of species", que coneixem com l'origen de les espècies, llibre que va motivar d'immediat gran polèmica a la societat occidental sobre els ascendents de

la nostra espècie; era tema de debat en les reunions de negocis i per tot arreu.

Pergami de l'etiqueta Anís del Mono. Biodiversitat Humana. UB Biologia. 2020

No se saben amb seguretat quines són les autèntiques raons que van portar als germans Bosch a posar la cara de Darwin amb cos de mono a la botella d'Anís del Mono. Es parla de dues versions: una és que els propietaris eren seguidors de la teoria de Darwin i que van fer dissenyar aquesta etiqueta en homenatge al científic i l'altra és que se li posa cara de burla al primat, amb el morro desenvolupat rient-se de les lleis de l'evolució.

Sigui com sigui, l'etiqueta de l'Anís del Mono porta 118 anys amb la cara de Darwin i cos de primat, i continua estan a les actuals ampolles d'Anís del Mono, ampolles que durant un temps s'havien fabricat a la casa Mensa de Cervelló.

Bibliografia/Fonts/Recursos documentals:

GONZALO DEL MORAL, ANGELA. 22.02.2020. Article: Anís del Mono 150 años ligado a Badalona. blog.rtve.es

Manuelblascinco.blogspot.com. Historia y personajes. La verdadera historia de anís del mono.

PEDRUEZA AITOR. 29.01.2019. El giroscopo.es Article: Visita a la fabrica anís del mono en Badalona.

SALA SADURNÍ, JOSEP. Font oral.

UTRERA JOAQUIMA. 15.11.2000. Article: Arte en botella. El País.

El missatge de la natura

Per Sara Genovart

La Cinta té set anys i no li agrada quedar-se a casa. Abans, quan sortia de l'escola, feia moltes activitats; anava a classe de música i feia gimnàstica. També jugava amb el Tic, el gos del seu veí, al parc. Però ara, ja no pot fer res de tot això.

El cap de setmana és una mica diferent i s'esbarreja durant més estona. Puja dalt de la bicicleta i gaudeix amb intensitat de totes les emocions que li desperta ser dalt d'aquest aparell amb rodes. Pedala veloç i en menys de dos minuts arriba a casa de la seva amiga, la Catalina. Juntes, recorren els carrers propers al parc de la Timba. Quan s'acaba el temps d'esbarjo, tornen a les seves llars.

Avui és diumenge i la Cinta té un nou pla: s'enfilà dalt de l'olivera que hi ha al costat del banc de fusta. En un tres i no res, ho aconsegueix. Fa un salt i atrapa una branca amb les mans. Empeny el cos i s'asseu entre dues branques plenes d'olives negres. Observa el seu voltant. Veu les muntanyes, els pins, les cases i les poques persones que hi passegen. L'olor d'herba i de pinyes apareixen com si fossin regals inesperats. Recorda el dia quan varen anar d'excursió amb els companys de classe a l'església de Santa Maria. I també quan varen visitar el pantà, el camp de futbol i la Font de les Rovires. Quants records li apareixen de sobte! S'arrauleix entre les fulles i somriu.

Els seus pares l'han advertida que ha de ser a casa abans de les dotze. S'hi estarà una mica més. Encara disposa de temps. Aparta les olives del davant i descobreix un fet ben estrany: la muntanya es mou. Com és possible? La gent que passeja continua camí

Il·lustració original de Judit Genovart

avall sense percebre el moviment de la terra. Només ella s'ha adonat que la muntanya es belluga.

La Cinta faria un bot i marxaria cap a casa, però prefereix investigar. Obre bé els ulls per no perdre's cap detall i la muntanya avança en direcció cap al castell. Pensa que dalt de l'olivera, entre la frondositat de les fulles, res dolent no li pot succeir. Se sent protegida. Capta l'aire suau que ve del bosc i petits remolins li fan pessigolles a les orelles. Però no pot perdre de vista la muntanya. Tot d'una, els pins llueixen una tonalitat verda fluorescent. S'aferra amb una mà a la branca més gruixuda que troba i prem els llavis. Per què es mou la muntanya? Ha d'anar amb compte, el castell i l'església podrien caure. Què pot fer ella per aturar-ho? Cap idea li ve al cap. Al cel, un grup d'ocells dibuixa un núvol negre. Els crits llargs i prims ressonen per tota la vall. Volen nerviosos. S'apropen descontrolats cap a l'olivera. La Cinta els veu i ara vol baixar de l'arbre, però no té prou forces i busca amb la mirada algú que l'ajudi. Els carrers són buits.

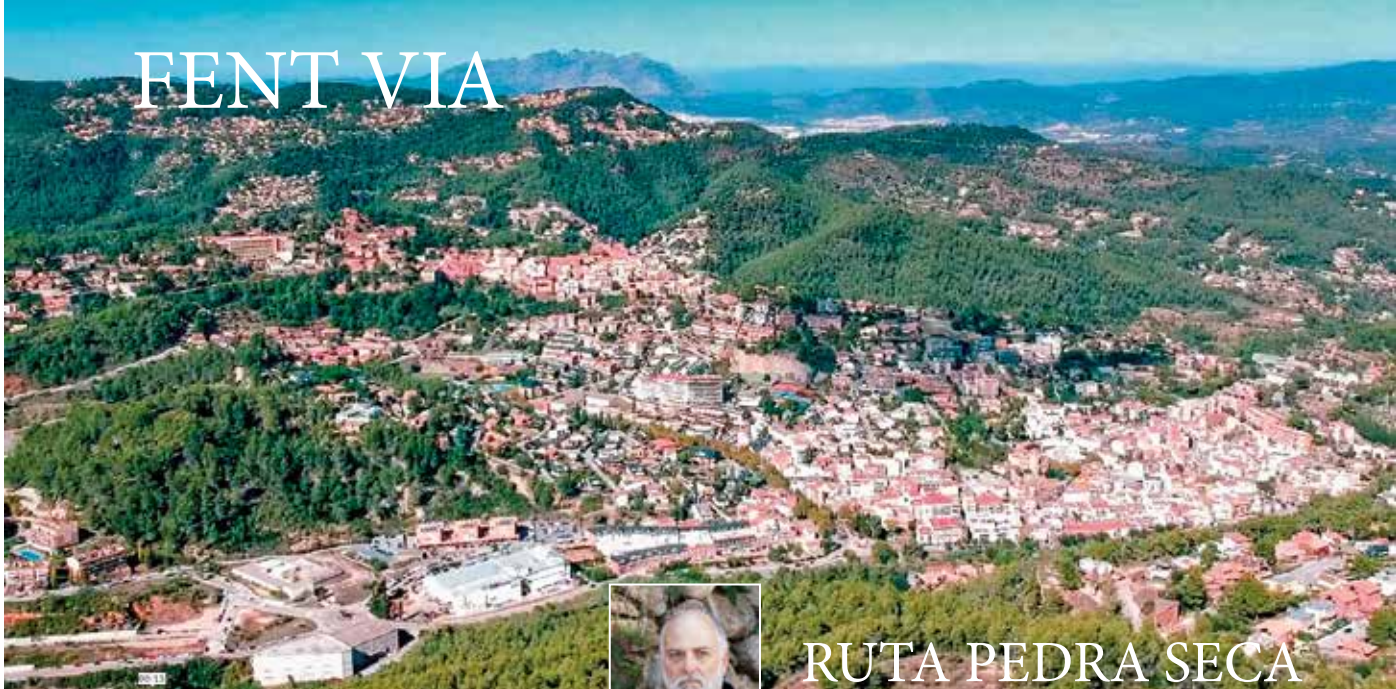
La muntanya s'atura i els pins lluminosos trontollen sense caure. Res de dolent ha succeït. El castell i l'església romànica segueixen dempeus. La Cinta esbufega, es pensava que era

valenta perquè feia coses atrevides. Per exemple: córrer sota la pluja o salvar insectes que s'ofeguen dins de l'aigua. En aquest moment s'adona que res d'això significa ser valenta.

Els ocells són molt a prop del seu amagatall. Donen voltes i encerclen l'olivera. S'adona que no tots són negres, alguns llueixen els colors de l'arc de Sant Martí. La Cinta tanca els ulls sense saber què passarà en els pròxims segons. No s'atreveix a fer res més. Tampoc li venen idees noves. Per sort, quan els obre de nou, hi ha un ocellet de color verd poma que la mira. Les altres aus ja no hi són. L'ocellet duu un missatge per a ella. Els seus ulls apinyonats l'avisen de moltes coses. Diuen que al bosc de Cervelló hi floreixen noves plantes, l'aire es purifica i hi ha nova vida a la riera. La Cinta bufa i es relaxa. L'ocellet és tan bonic! Mou el cap a banda i banda. Explica que la muntanya busca terra fèrtil per enfonsar novament les arrels i fer créixer la natura damunt seu. Els animals van d'un costat a l'altre per construir caus i nius nous. Cal depurar l'aigua i netejar l'aire, diuen els ullets de l'ocellet plomat. La muntanya ha trobat el lloc on fer-ho, i ara és el moment.

La Cinta deixa anar la branca on s'aferrava. Està preparada per transmetre el missatge a tothom. Sí, és el que farà. Ho acaba de saber. Dirà que ben aviat, quan tot haurà passat, descobrirem un bosc nou. Gaudirem d'un entorn encara més natural i brollarà aigua més clara de les fonts. Ho explicarà als seus pares, al veí, a la Catalina i als companys de l'escola.

La Cinta acaricia el cap de l'ocellet per agrair-li tot el que li ha explicat. Salta de l'olivera. Són quasi les dotze. No queda gaire temps, ha d'afanyar-se. Passa davant del banc de fusta i corre cap a casa. Se sent valenta per tot el que li acaba de succeir. Ja té ganes de descobrir la nova muntanya i la riera amb aigua clara. Només cal esperar per sentir vibrar, altra vegada, la natura a Cervelló.

RUTA PEDRA SECA

Fotografies de Fermín Fernández

Per Fermín Fernández

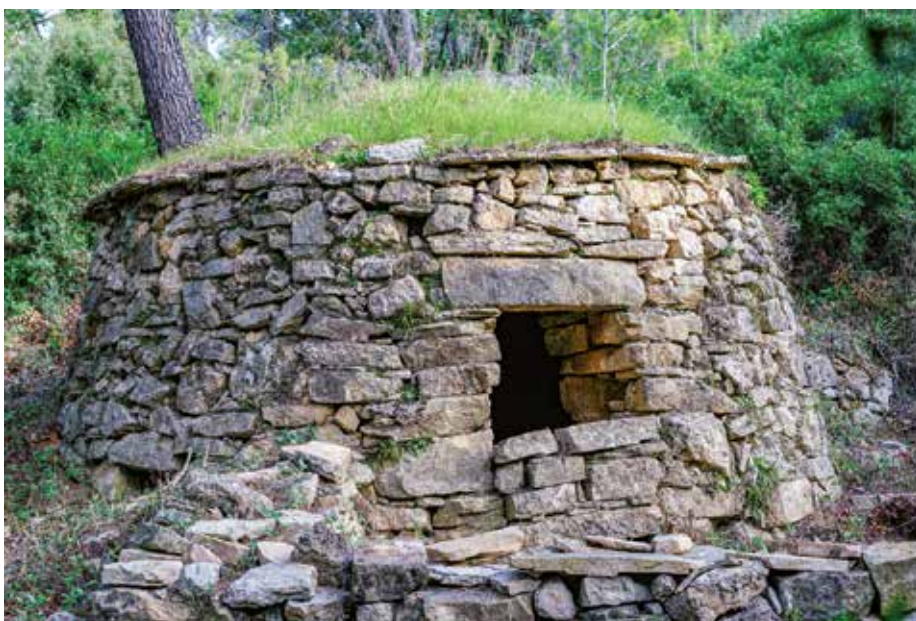
La ruta que proposo en aquesta ocasió em fa l'efecte que us agradarà perquè transcorre per camins assolellats, aspecte important en aquesta època de l'any per tal d'animar-nos a sortir de casa. El títol de l'article no deixa lloc a dubtes sobre la intenció que no és altra que, al marge de fer esport i gaudir del nostre meravellós entorn natural, ensenyar-vos elements construïts amb la tècnica de la pedra seca. A Cervelló tenim la sort de comptar amb nombroses construccions d'aquest tipus, però en aquesta zona són especialment abundants. A la ruta sols es mostren algunes de les que hi ha, escollides per ser de fàcil accés. Són camins o corriols planers fins i tot si a l'excursió

ens hi acompanyen nens, però n'hi ha d'altres molt a prop que si hi poseu atenció podreu veure. És una petita mostra d'aquesta tècnica constructiva que sols utilitza pedra, sense cap altre element d'unió. Entendre que és dels primers recursos utilitzats pels nostres avantpassats resulta obvi, per ser la pedra un material abundant i econòmic.

És una ruta no gaire llarga, de tan sols 6 km, amb un desnivell de 179 metres. Sense dificultat. Se surt de l'aparcament del camp de golf de l'hotel Can Rafel. Pel camí que transcorre al llarg del mateix, podreu veure la primera barraca molt ben arrenjada. S'arriba a una

àmplia esplanada a on accedirem a la segona barraca de vinya. El camí de pujada ens durà a la zona on hi ha el camí ramader del Mont i diverses barraques, per després incorporar-nos a la carretera de Can Cases (camí sense asfaltar). Passarem per la zona de Mont Aventura fins a arribar a un circuit de cros. Agafarem un corriol descendent a la nostra esquerra i en menys d'un kilòmetre arribarem a un sector de tot just 200 metres on haurèm de parar a contemplar els murs i les escales del marge, fets amb especial cura, talment com es tractés d'una obra d'art. La col·locació de les pedres d'aquests murs està feta de manera encertada i delicada, com si els artesans que els varen construir no es conformessin fer un mur sòlid i durador, sinó que varen voler fer-lo bonic; el podeu apreciar en una de les fotos que acompanyen aquest reportatge. Seguim caminant cap amunt fins a trobar, a parer meu, una de les barraques més boniques que tenim al nostre poble. Pujarem per una estreta sendera de tornada a la zona de Mont Aventura que

travessarem observant diverses construccions més i accedirem a un camí que ens durà al punt geodèsic situat al cim del Montmany de 498 metres d'altitud, la segona cota més alta del municipi de Cervelló, després del Puig d'Agulles de 653 metres, segons ens detalla l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya. Seguirem la nostra ruta per un estret, però bonic sender que ens portarà a l'altre costat del Montmany fins a la cinglera. Si aneu amb nens, tingueu especial precaució abans d'arribar a aquest punt, car es pot arribar fins al límit del precipici. Les vistes són espectaculars: l'hotel Can Rafel i la urbanització, en primer pla; Corbera, Fontpineda i Molins de Rei en un pla mitjà; i al fons Montserrat, La Mola, Collserola i les muntanyes del Prepirineu. Busqueu entre les pedres planes uns gravats fets per la Unió Excursionista de Catalunya. Baixarem molt bruscament per la dreta i ens dirigirem finalment al punt de partida en el pàrquing de l'hotel.

Igual que les anteriors rutes, està disponible a l'app Wikloc, usuari ferminfm54, amb el nom Ruta piedra seca. Sauló, desembre 2020.

Porteu bon calçat, aigua i gaudiu de la passejada!

Aquest recorregut ha estat possible gràcies a Gaudim Cervelló, grup a què pertanyo, per la seva implicació en el referent a la pedra seca. Gràcies al seu esforç setmana rere setmana podem gaudir de la localització, conservació, catalogació i divulgació d'aquest tipus d'arquitectura rural tan lligada a Cervelló.

Josep Madaula, el pintor mestre

Per Gemma Nogueroles

La pròxima exposició-diàleg que tenim previst oferir-vos l'equip de Segle Nou es la de Josep Madaula, un personatge excepcional que vaig conèixer com a professor de l'Escola Massana.

i dramaturg Ramon Madaula amb qui comparteix projectes i mirades. L'objectiu dels diàlegs de Segle Nou, creuar les visions i mostrar les interaccions de diverses disciplines artístiques, en aquest cas contarà amb la participació d'aquests dos protagonistes excepcionals.

En Josep Madaula ens fa unes reflexions a to d'aquesta exposició:

A mesura que vaig fent anys el meu interès per la pintura és anar més enllà de la pròpia pintura, amb una elaboració lenta, cercant el silenci i l'harmonia dins el quadre, la poètica i l'evocació.

El resultat de la feina que he anat fent es podria englobar dins de la corrent figurativa de llarga tradició i solvència.

El que ara m'ocupa és com podria incorporar la figura humana en el meu treball pictòric. Fins ara he treballat més els espais interior i els exteriors, sense el cos humà.

En l'exposició ens trobarem un grup d'obres d'espais buits que han estat o que estan habitats i, un altre grup en què la figura humana està present; la trobem sola, en repòs, sense moviment; evito de moment compondre escenes de diverses figures, per fugir de la teatralitat narrativa, intento tractar-la com una forma més de les que componen el quadre.

Anònim, carbó sobre paper

En Josep Madaula tenia la vocació de pintor des de ben petit. Es va formar com a dissenyador gràfic, però ben aviat va descobrir la seva autèntica vocació: la pintura. L'any 86 va decidir combinar docència i pintura. Va ser una decisió econòmica, però sobretot responia al convenciment que el que podia aportar als alumnes, la seva experiència, difícilment ho trobarien en les classes teòriques.

En Josep Madaula amb la seva obra ens descobreix la intimitat del territori; ens convida a mirar els espais i les persones que ens envolten, amb l'orgull de qui defensa la proximitat quotidiana per extreure'n la singularitat i la bellesa d'una obra d'art.

En Josep forma part d'una família plena d'artistes, cosa que permetrà un diàleg excepcional amb el seu germà, l'actor

Piscina Cesc- Teresa, oli sobre tela

Festival d'Estiu 2020

Organitzar l'exposició d'aquesta manera ens permetrà contrastar les dues propostes.

Amb el meu germà Ramon, actor i dramaturg, conversarem. Em fa especial il·lusió poder fer un debat on podrem parlar dels nostres punts en comú a l'hora de generar una obra. Els dos ens fixem el misteri de la domesticitat la quotidianitat o el costumisme. I es a partir d'aquí que podem enlairar les intencions creatives. Darrerament he col·laborat amb l'escenografia de l'obra Els Brugarol, de la qual el Ramon és l'autor.

He d'agrair a la Gemma Nogueroles i a l'equip de Segle Nou, el seu entusiasme malgrat la situació difícil que tots estem patint, per continuar amb la tasca d'organitzar actes culturals.

Cal Tit, oli sobre tela

Aquesta exposició-diàleg estava prevista per al mes de desembre, però, ateses les circumstàncies, hem decidit amb el Josep estar pendents de les restriccions per poder oferir un aforament i format idoni perquè l'esdeveniment llueixi com mereix.

Com sabeu, des de la fundació de Segle Nou, aviat farà 30 anys, les exposicions i els concerts formen part de L'ADN de l'entitat i ens hem esforçat per oferir a Cervelló la más alta qualitat artística i musical en els dos àmbits, canviant el talent que tenim a Cervelló amb el que busquem arreu. En aquesta línia, destaquem les pròximes exposicions a càrrec de Javier Puertolas, Rosa Permanyer i Lourdes Moreno Flamarich, aquesta última en format projecció sobre la façana de l'Ajuntament.

Com ja hem fet amb el festival d'estiu, intentem recuperar la normalitat també amb les exposicions, per retrobar-vos ben aviat!

Per Adrià Pasqual

Un cop finalitzat el Festival d'Estiu 2020 em permetré de fer una petita reflexió personal per poder observar en perspectiva i efectuar una valoració totalment subjectiva dels esdeveniments.

En els seus inicis, el festival constava de cinc concerts a l'església de Santa Maria de Cervelló i es va programar a l'estiu (com el seu nom indica). Malgrat les dures conseqüències de la pandèmia causada pel "COVID-19", amb força antelació, ja vam poder conèixer les mesures preventives efectuades per la Generalitat de Catalunya per poder frenar l'expansió d'aquest virus. Això ens va afectar directament al sector cultural, ja que es va haver de suspendre, cancel·lar o posposar tota activitat cultural de caràcter presencial. Si ens hi posem a pensar estem jugant amb la situació econòmica de molta gent que es dedica professionalment a aquest sector. Un sector on en una situació de normalitat ja és prou difícil professionalitzar-se i poder subsistir econòmicament, ja que és considerat sempre el més prescindible de tots. Malgrat aquestes dures restriccions ens vam activar i vam pensar quina seria la millor manera de solucionar aquest daltabaix que acabàvem de patir.

Finalment vam decidir de posposar el festival a la tardor, entre els mesos de setembre i octubre amb unes altres característiques.

Vam haver de deixar per un altre any la nostra estimada església de Santa Maria de Cervelló a causa del seu aforament reduït i efectuar els concerts

a l'església parroquial de Sant Esteve. Aquesta decisió permetria un major aforament i una millora efectiva de la separació física entre el públic assistent.

Dels cinc concerts prèviament agendats i programats, en van quedar tres. Amb les mesures aplicades al sector de la cultura no podíem assegurar la totalitat. Tot i això, vam tenir el plaer de comptar amb el pianista **Jordi Camell, el Trio Capmany i el Quartet Ressonància**, en els tres concerts que formen el passat Festival d'Estiu 2020.

Per al primer concert vam comptar amb el pianista **Jordi Camell**, un pianista format amb una gran experiència professional i interpretativa, que ens va fer redescobrir obres de Beethoven, Schumann, Granados, Mompou i Brotons, però la gran sorpresa fou que per l'últim tram del seu programa tenia pensat oferir-nos un seguit d'obres de la seva pròpia composició. El concert va captar l'atenció continuada del públic al demanar que no s'aplaudís fins al final i en veure la capacitat interpretativa de l'excel·lent tria d'obres amb el valor afegit de poder escoltar i sentir peces de pròpia composició. El concert va finalitzar amb una interpretació de'n **Jordi Camell** d'un fragment dels "Valsos poètics" de Granados.

En el segon concert vam poder gaudir del **Trio Capmany**, format per Pau Roca a l'oboè, Joan Roca al clarinet i Clara Canimas al fagot. Els components del trio ens van mostrar la manera de compondre i entendre la

El futur del català depèn de tu

música a la segona meitat del s. XVII, en l'època artística que anomenem "classicisme". Els instrumentistes d'aquest trio van interpretar música de Mozart i Beethoven amb algunes breus explicacions força didàctiques sobre com es tractava la idea d'amor, d'humor, de tristesa i d'enuig a la música i a la societat d'aquesta època. Un concert força especial protagonitzat per aquests instruments de vent que sovint no tenen la visibilitat que es mereixerien.

Com a cloenda del festival vam tenir la sort i el plaer de comptar amb el **Quartet Ressonància**, format per Quim Ollé a la flauta travessera, Edurne Vila al violí, Joan Ignasi Ferrer a la viola i Esther Vila al violoncel, una petita joia que tenim més a prop del que ens pensem. En aquest concert ens van proposar d'interpretar els quartets per a flauta i cordes de Mozart, una idea que vaig trobar magnífica per finalitzar el festival d'aquest any. Aquests quartets van agradar molt al públic assistent i vam poder gaudir d'un colofó final amb música poc coneguda, ja que no és habitual escoltar música de Mozart per a flauta travessera.

De ben segur que coincidiré amb tot el públic que va ser un concert espectacular amb un gran final per acomiadar el festival.

Us animo a contactar amb qualsevol dels membres de la junta de Segle Nou per a qualsevol comentari, proposta o opinió sobre el Festival d'Estiu passats i futurs.

Així que espero amb gran delit que ens puguem veure a la propera edició de l'any vinent del **Festival d'Estiu de Cervelló**.

Per Rosa Monforte

Des de la recomanació del llibre que té per títol el mateix que encapçala aquest text, escrit a quatre mans per la lingüista de la Universitat de Barcelona Carme Junyent i la periodista i correctora Bel Zaballa, m'agradaria que els catalanoparlants i també els que no ho són analitzessin el seu comportament lingüístic pel que fa a la llengua catalana.

El llibre, publicat per La Campana el mes de setembre passat, s'inicia amb aquesta emotiva dedicatòria de Junyent: "Als meus nets, que no sé si existiran ni si parlaran català, però la iaia els estima.

Des del meu punt de vista, un imprescindible per a tots aquells que parlem i estimem la llengua catalana.

Des de la constatació de la preocupant situació en què es troba la llengua catalana, es reflexiona, es donen dades, es parla de prejudicis, s'analitza el comportament dels parlants i amb tot plegat es pretén sensibilitzar els parlants a través d'un comportament activista per capgirar la situació.

No es tracta pas d'un manual per a especialistes, sinó tot el contrari, es pretén apel·lar la responsabilitat i la sensibilitat tant dels catalanoparlants com dels qui no ho són a fi que tots, sense exclusió, esdevinguin activistes del català.

Així doncs, es parla de per què els joves utilitzen molt més el castellà, del poc èxit de la immersió lingüística, de per què cal rebatre amb fets frases com "què et costa parlar castellà?", "parlo en castellà per educació" o "parlo en castellà perquè ho entengui tothom". I es demana als catalanoparlants que no canviïn

de llengua i que deixin de sentir-se culpables per mantenir-se fermes en l'ús de la llengua.

Algunes frases

"Fiquem-nos-ho al cap: si nosaltres no fem que la llengua es parli, no ho farà ningú."

"El futur del català depèn tant dels qui el parlen, i que no cedeixin, com dels qui no el tenen com a llengua, però que cal que s'hi solidaritzin."

"El fet que el català visqui així, en una comunitat que ha esdevingut bilingüe, ofereix, com a mínim, les condicions perquè sigui possible, un procés de substitució lingüística, és a dir, que el castellà acabi ocupant el lloc del català."

Aula de música Cervelló

C/Major 102 Cervelló
677 030 003 / 931 791 578
aulademusicacervello@gmail.com

*fem
música!*

Antiga farmàcia Simon

Major, 48
tel.: 93 660 05 40
CERVELLÓ

Llic. M. Rosa Alvez

Autoservei
PARAFARMÀCIA
Joaquim Mensa, 12
CERVELLÓ

JOAQUIM PASCUAL ARMENGOL

Avda. Joaquim Mensa, 80
08758 CERVELLÓ
Tel. 630 536 707
quimpasqual@yahoo.com

Al servei de l'alimentació
i l'hosteleria

Carrer Joan Torruella i Urpina, 47
08758 Cervelló
Tel./Fax: 93 660 30 82
info@distribucionesarroyo.com
www.distribucionesarroyo.com

Jo compro
#MARCACERVELLÓ
perquè dono vida
al meu poble.

Jo visc a Cervelló i compro Marca Cervelló!

Ajuntament de Cervelló